"RAMAN EMIGRANTII FIDELI VALORILOR CULTURII LOR DE ORIGINE?"

(Chestionar: Gabriel Stănescu – Florentin Smarandache)

GS: Nu e un secret pentru nimeni ca intr-o tara prin excelenta a emigratiei si intr-o societate multiculturala, precum cea americana, se acorda extrem de putina atentie intelegerii adecvate si nuantate a procesului complex, plin de sacrificii personale si riscuri, prin care noii veniti incearca sa se adapteze noilor standarduri sociale, in pofida faptului ca raman, multi dintre ei, fideli valorilor de origine.
Cum vedeti Dvs acest aparent paradox/paralelism cultural pornind de la datele oferite de propria experienta?

FS: O cultură încearcă să înghită alte culturi, din păcate. Mahatma Ghandi afirmase că nici o cultură nu poate supravieţui dacă vrea să fie exclusivistă. Deci, câte ceva din culturile mici se impregnează în cultura mare care le asimilează (formându-se o *multicultură*).
Parţialmente emigranţii rămân fideli culturii de origine, depinde însă de vârsta la care au plecat din ţară. Cu cât au părăsit mai în vârstă, cu atât rămân mai ataşaţi ţării native şi se adaptează mai greu, în timp ce copiii uită în procent ridicat (sau renunţă la) valorile patriei străbunilor.

GS: Ce rol joaca in procesul de integrare in noua cultura factorii individuali (educatia, temperamentul, experienta, varsta), in raport cu modelul /modelele pe care le ofera societate americana? Ma refer la natura raporturilor interpersonale a noilor veniti cu americanii nativi si cu alte categorii etnice de emigranti, dar si la raporturile acestora cu diverse institutii tipice sistemului administrativ si politic american ?

FS: Din punct de vedere al creaţiei în limba română am pierdut - deoarece nu mai trăiesc în atmosfera ţării. Totuşi, scriu jurnalul intim şi memoriile de călătorie pe la diverse conferinţe în româneşte, deşi mai mulţi m-au întrebat de ce nu scriu în engleză? Fiindcă aş compune ceva plat, mecanic.

Dar, privind articolele şi cărţile ştiinţifice, am câştigat, deoarece mânuiesc mai bine engleza, care-i limba internaţională a cercetării, şi-n plus mi-am înmulţit relaţiile cu oameni de ştiinţă de prin întreaga lume.

GS: Cum interactioneaza inceputurile istoriei Dvs personale, locurile natale, limba materna, istoria si cultura de origine cu noile realitati ale culturii de adoptie?

FS: La început pentru mine America a fost un şoc, mi se părea totul aşa diferit de parcă eram pe altă planetă! Neavând pe nimeni aici, a trebuit să ma descurc singur, şi mi-a fost destul de greu…
Nu ştiam să conduc maşina (iar când a trebuit să intru pe autostradă mi-a fost frică!), despre engleză aveam cunoştințe vagi (în şcoală studiasem franceza şi latina).
A trebuit să-nvăț lucruri elementare: cum să fac aplicații pentru "job" [serviciu], ce-nseamnă asigurare medicală şi cum s-o foloseşti, analog asigurare de maşină, chiar ce acte şi cum să închiriez un apartament!

Acum îmi pare totul firesc, m-am adaptat treptat-treptat, mi-au trebuit însă ani…

Cicero a exclamat că *vivere est cogitare* [a trăi înseamnă a gândi].
De fapt, cât trăim învățăm, ne povățuieşte un proverb. Ne adaptăm, aş completa eu.

GS: Ce invataminte ati tras din propria experienta de emigrant pe care ati dori sa le impartasiti conationalilor aflati in aceeasi ipostaza ?

FS: Din odiseea lagărului şi-a exilului am observat că emigranții meseriaşi se acomodează şi integrează mai uşor în societatea mercantilă occidentală, deoarece găsesc mai uşor de lucru corespunzător calificării lor.
În vreme ce poeții, scriitorii, artiştii trebuiesc să desfăşoare o muncă din care să se-ntrețină material, şi abia în timpul liber să se dedice creațiilor. Statisticile arată că în Statele Unite numai 2-3% dintre aceşti creatori pot trăi din literatură sau din artă…
Însă cei cu studii superioare învață mai uşor limba țării de adopție decât cei fără studii.
Cercetătorii ştiințifici, ale căror rezultate pot fi aplicate în practică, au şanse mai mari de reuşită profesională decât cei cu rezultate doar teoretice. Ca exemplu, vă pot spune că eu însuşi m-am reprofilat de pe 'matematica pură' pe 'ştiința aplicată' în inginerie, medicină, militărie, robotică [vezi *Teoria Dezert-Smarandache* din Fuziunea Informației, sau *logica neutrosofică* – o generalizare a logicii fuzzy, şi-n prezent chiar *fizica nucleară*] - atras de grupuri de cercetători francezi, indieni, canadieni, australieni, bulgari, indonezieni, egipteni, chinezi, americani, ruşi, argentinieni, cehi, croați, etc. -, fiind astfel sponsorizat de NASA, NATO, Compania de cercetări în apărarea militară Marcus Evans, şi universitatea mea pentru a prezenta lucrări la zeci de conferințe internaționale.